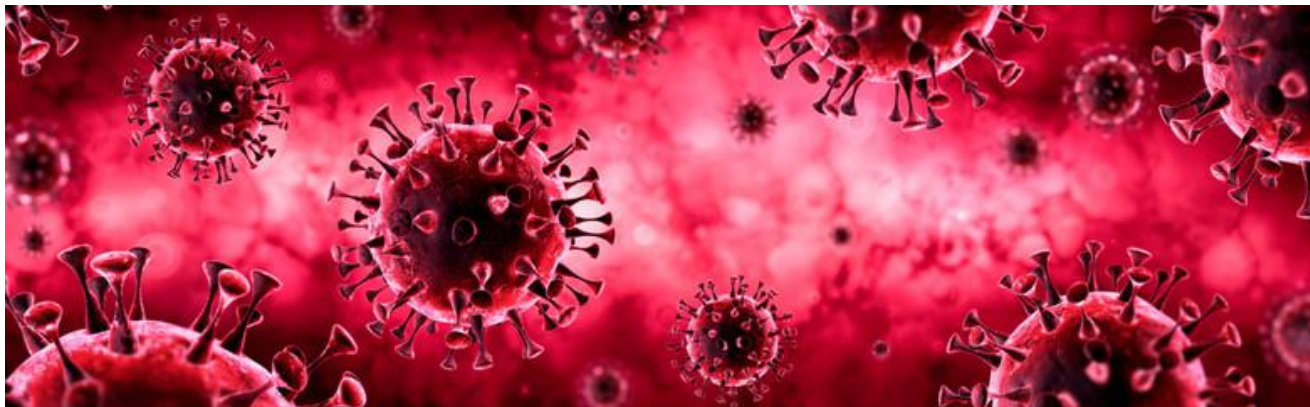

Na krawędzi „Tarczy” – czyli co Tarcza zmienia „przy okazji”

Podobnie jak w tekście ustawy z dnia 31 marca 2020 r. określanej powszechnie mianem „Tarczy antykryzysowej”, tak i w projekcie „**Tarczy antykryzysowej 2.0**” poza regulacjami dotyczącymi *stricte* ochrony sytuacji przedsiębiorców i pracowników, znalazło się wiele regulacji dotyczących kwestii, często niezwiązanych bezpośrednio z epidemią. Projekt ten zawiera wiele „pobocznych” zmian prawnych, które mogą umknąć czytelnikowi, warto jednak zwrócić na nie baczną uwagę.

Doręczenia elektroniczne

Zgodnie z uchwaloną ustawą Tarcza 2.0 **do 30 września 2020 r.** funkcjonować ma **możliwość dokonania zastępczego, elektronicznego doręczenia przesyłki pocztowej**. Datą doręczenia przesyłki jest w teorii „data zapoznania się przez odbiorcę z dokumentem zamieszczonym na skrzynce elektronicznej adresata”, jednak dokument uznaje się też ostatecznie za doręczony po upływie 14 dni od zamieszczenia dokumentu w skrzynce elektronicznej. **Adresat musi wyrazić na to zgodę i upoważnić operatora** do odbioru przesyłek poleconych celem ich przetworzenia i doręczenia w postaci dokumentów elektronicznych na skrzynkę elektroniczną adresata. **Reguły te nie znajdują jednak zastosowania do korespondencji prowadzonej z udziałem sądów, organów ścigania czy komorników sądowych.**

Brak fikcji doręczenia

Przewiduje się także wstrzymanie funkcjonowania dla klasycznych przesyłek pocztowych fikcji doręczenia przesyłki adresatowi, gdyż pism podlegających doręczeniu za potwierdzeniem odbioru przez operatora pocztowego, które nie zostały odebrane przez adresata nie można uznać za doręczone w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz przed upływem 14 dni od dnia zniesienia tych stanów. Tarcza 2.0 wprowadza także szereg **wyłączeń, które obejmują m.in. pisma wysyłane do i wysyłane przez sądy i trybunały, prokuratury czy inne organy ścigania oraz komornika sądowego**. Interpretując obecne brzmienie przepisu należy zatem przyjąć, iż intencją ustawodawcy jest objęcie szczególnym systemem korespondencji prowadzonej bezpośrednio pomiędzy przedsiębiorcami i klientami (przykładowo w odniesieniu do wezwań do zapłaty).

Dzień wolny od pracy

Tarcza 2.0 przyznaje nowe uprawnienie Prezesowi Rady Ministrów. Może on określić **dotatkowy dzień wolny od pracy za pomocą rozporządzenia**. Jednakże może to nastąpić wyłącznie w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Dostęp do infrastruktury krytycznej

Właściciel „infrastruktury krytycznej” (m.in. urzędów służących do świadczenia usług telekomunikacyjnych, dostarczania energii elektrycznej, wody, ciepła, ropy naftowej, paliw lub gazu oraz odprowadzania ścieków), która w całości bądź w części jest zlokalizowana na terenie nieruchomości należących lub będących w posiadaniu osób trzecich, może w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii albo stanu wyjątkowego, wnioskować do właściwego miejscowo komendanta Policji o asystę funkcjonariuszy Policji, w celu **umożliwienia wejścia lub wjazdu na teren nieruchomości, w tym do budynku**. Uprawnienie to obejmuje również przypadek, gdy nie można skontaktować się z właścicielem czy zarządcą nieruchomości.

Zwrot środków w terminie 180 dni

Ustawa rozszerza krąg przedsiębiorców, którym do 180 dni od skutecznego rozwiązania umowy został wydłużony termin na zwrot środków wpłaconych przez klientów, w przypadku rozwiązania umowy z klientem, które pozostaje w bezpośrednim związku z negatywnymi skutkami COVID-19. Obecnie zakres podmiotowy tego przepisu obejmuje obok m.in. przedsiębiorców prowadzących działalność związaną z organizacją wystaw i kongresów (jak było dotychczas), także tych przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność związaną z udostępnianiem pomieszczeń i powierzchni na m.in. imprezy targowe, na szkolenia, konferencje lub egzaminy. Zakresem tego przepisu objęci są nadal także przedsiębiorcy którzy prowadzą działalność kulturalną, rozrywkową, rekreacyjną i sportową lub związaną z organizacją wystaw tematycznych lub imprez plenerowych. Wyżej wskazani przedsiębiorcy mogą także przekazać klientom vouchery w zamian za odstąpienie przez klientów od rezygnacji z umowy. Na ten temat zobacz **TUTAJ**.

Wyłączenie odpowiedzialności

Nie popełnia przestępstwa określonego w **art. 231 k.k. (czyli przekroczenia uprawnień) lub art. 296 k.k.** (wyrządzenia szkody w obrocie gospodarczym), deliktu, deliktu dyscyplinarnego ani czynu naruszenia dyscypliny finansów publicznych, kto realizuje w interesie publicznym obowiązki i zadania związane ze zwalczaniem skutków COVID-19, w tym społeczno-gospodarczych, nałożone imiennie na reprezentowany przez niego podmiot w drodze ustawy lub na gruncie postanowień umowy zawartej wedle przepisów ustawy o systemie instytucji rozwoju, jeżeli kieruje się zwalczaniem tych skutków.

Bezpłatna cyfryzacja

Tarcza 2.0 umożliwia korzystanie przez abonenta ze **stron internetowych jednostek sektora finansów publicznych lub innych stron internetowych, określonych w wykazie prowadzonym przez ministra właściwego do spraw informatyzacji**. Nie będzie to miało wpływu na wykorzystanie przez abonenta limitu transmisji danych w ramach wybranego przez abonenta pakietu.

Udostępnianie danych telekomunikacyjnych, anonimizacja

W czasie stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii albo stanu klęski żywiołowej, operator telekomunikacyjny jest obowiązany do udostępniania ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji danych **o lokalizacji, obejmujących okres ostatnich 14 dni, telekomunikacyjnego urządzenia użytkownika końcowego chorego na chorobę zakaźną COVID-19 lub objętego kwarantanną.**

Co więcej, operator na żądanie ministra właściwego do spraw informatyzacji jest obowiązany do przekazania w sposób i w formie ustalonej przez tego ministra, w celu przeciwdziałania COVID-19, podczas stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii albo stanu klęski żywiołowej zanonimizowanych danych o lokalizacji urządzeń użytkowników końcowych. Ustawa nie precyzuje ani zakresu anonimizacji ani też szczegółów jej przeprowadzenia. Zgoda na przetwarzanie i udostępnianie danych, nie jest wymagana.

Nowe zadania dentystów

Wojewoda może powołać lekarzy i lekarzy **dentystów** do stwierdzania zgonów osób podejrzanych o zakażenie wirusem SARS-CoV-2 albo zakażonych wirusem poza szpitalem.

Nieobecność w sądzie bez zaświadczenia lekarza sądowego

Niezależnie od faktu, że w czasie epidemii COVID-19 większość terminów rozpraw sądowych (z wyjątkiem spraw uznawanych za pilne) zostało odwołanych, ustawodawca umożliwił osobom wzywanim do stawiennictwa znacznie łatwiejsze usprawiedliwienie ewentualnej nieobecności. **Niepojawienie się w sądzie w okresie stanu zagrożenia epidemiologicznego czy stanu epidemii COVID-19 nie wymaga bowiem przedstawienia zaświadczenia lekarza sądowego.**

Ograniczenia praw operatorów dronów

Tarcza 2.0 określa, że operacje bezzałogowych statków powietrznych mogą być realizowane jedynie po **poinformowaniu Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej** o zamiarze wykonania lotu za pośrednictwem systemu teleinformatycznego za pomocą specjalnego systemu teleinformatycznego. Wprowadza także możliwość przejęcia przez Agencję wszystkich przysługujących właścicielowi autorskich praw majątkowych do systemów teleinformatycznych służących do koordynacji i zarządzania lotami bezzałogowych statków powietrznych w polskiej przestrzeni powietrznej. Przejęcie następuje na wszystkich polach eksploatacji wskazanych w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Przejęcie następuje z chwilą złożenia oświadczenia woli właścicielowi praw o ich przejęciu, jednak ma ono nastąpić za wynagrodzeniem odpowiadającym wartości księgowej aktywa na dzień złożenia oświadczenia.

Dopuszczalna eksmisja sprawców przemocy domowej

Choć zasadniczo w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 nie wykonuje się tytułów wykonawczych nakazujących opróżnienie lokalu mieszkalnego, reguła ta nie znajduje zastosowania w przypadku orzeczeń wydanych na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Kompetencje straży ochrony kolei

Nowe przepisy dodają do katalogu kompetencji funkcjonariuszy straży ochrony kolei również **prawo do legitymowania i ujęcia osób, u których występują objawy chorób zakaźnych, oraz osób, które przebywały z osobami, u których wystąpiły takie objawy, w celu ustalenia ich tożsamości.** Kto zaś nie będzie stosował się do nakazów i zakazów obejmujących sferę transportu kolejowego, może zostać ukarany grzywną.

Zmiany w Kodeksie wyborczym

Tarcza 2.0 przewiduje również zmiany w procedurze wyborczej. Zgodnie z jego postanowieniami w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii przy przeprowadzaniu wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. ma nie znaleźć zastosowania część przepisów Kodeksu wyborczego, w tym dotyczących głosowania przez pełnomocnika czy kompetencji Państwowej Komisji Wyborczej do ustalenia wzoru kart do głosowania oraz zarządzenia ich druku.

Jesteśmy do Państwa dyspozycji 24 godziny 7 dni w tygodniu!

Serdecznie zapraszamy do kontaktu na specjalnie dedykowany adres e-mail korona@gessel.pl oraz:

Piotr Tracz

prawnik

p.tracz@gessel.pl

